

PLAN TAGE

SCHIEDAM

#88 nov 2022

Samen wordt het nòg mooier!

PLANTAGE KRANT

88 april 2022

INHOUD

Van het bestuur	2
Plantagekroniek	3
Monumententweeluik	4
Pizza Puinhoop (vervolg)	8
De EETalage	9
Evenementen	10
Plantagekerk	13
Woestijnbuizerd	17
Torentje Blauwhuis	17
Komt het nog goed?	18
KPN gebouw	20
Plantagekids: Doris	22
Poëzie in de Plantage	24
Kunsten Centrum	26
De Veldkeuken	28
Colofon en Agenda	31

Drukwerk:
Magneet Communicatiecentrum (Schiedam)

Foto voorkant:
Inspiratiesessie 6 oktober in de Molukken
Foto gemaakt door: Ilja van Deurzen

Van het bestuur

Tijd voor vernieuwing!

Hoewel het virus nog schijnt rond te waren, laten we de vervelende coronatijd gelukkig weer achter ons. En we hopen allemaal dat het niet weer de kop zal opsteken!

Deze zomer was een ware inhaalslag voor alle artiesten, die op de vele zomerfestivals speelden alsof hun leven ervan afhing. En het publiek at gretig uit hun handen en liet zich meeveren op de livemuziek die ze al twee jaar niet meer hadden gehoord. Het leven kon weer geleefd worden! En de zon bleef maar schijnen...

In de Plantage is het maar stil geweest de afgelopen twee jaar. Natuurlijk zijn er enkele leuke dingen georganiseerd en hebben we genoten met elkaar. Maar het was meer dan eens dat we iets moesten afblazen... Gelukkig hebben we in augustus weer een eerste -live- ledenvergadering gehad. Hét thema was daar uiteraard: 'Met nieuwe energie oppakken van activiteiten in de Plantagebuurt'. Het is tijd voor vernieuwing!

Het bestuur wil graag in contact komen met bewoners die mee willen helpen leuke activiteiten te organiseren en/of mee willen helpen in de diverse commissies. Daarom gaan wij komende tijd aan de slag om jullie wensen op te halen en zoeken we mensen die actief bij willen dragen. Heb je leuke ideeën en wil je ook graag meehelpen onze buurt gezellig en inspirerend te houden? Stuur dan een mail naar info@plantagebewoners.nl of neem contact op met een van de bestuursleden.

Zelf zal ik na drie jaar terugtreden uit het bestuur om al mijn aandacht te richten op het verder uitbouwen van mijn bedrijf. Ik blijf betrokken bij alle digitale zaken, zoals onder andere de nieuwsbrief en de website. Graag zie en spreek ik iedereen weer bij een van de nieuwe activiteiten komende tijden! Groet van uw 'ex-bestuurslid in coronatijden', Mark Jongerius.

Plantagekroniek

Breaking News
KDF IN OPSpraak!

(Van onze vaste medewerker)

Sinds enige tijd is het onrustig in de Plantage. Er doen verhalen de ronde en het lijkt of de sfeer grimmiger wordt. Het gras verdroogt en de bomen beginnen al blad te verliezen, nu al. Buurtbewoners en passanten scholen samen in kleine groepjes op de bankjes en in het gras. Ze houden angstvallig hun scherm in de gaten. Blijkbaar wacht men op een bericht. Maar welk bericht? Licht het aan de lange, droge zomer, of moeten we de oorzaak elders zoeken?

Uw vaste medewerker ging op onderzoek en kreeg van verschillende kanten te horen dat het broeit in het KDF (Kabouter Defence Force). De laatste kabouters die het park nog bewonen zijn het zat. Ze zijn ontevreden over de wijze waarop de vereniging de Plantage omgaat met haar oudste bewoners. Maar ook de gemeente gaat niet vrijuit. Zo werd mij verzekerd door een woedende kabouter voor de deur van zijn schamel onderkomen, waarbij hij wees op het achterstallig onderhoud (subsidiestop?), de gebrekkige infrastructuur (zand tot aan de voordeur) en gebrek aan elke voorziening (geen verlichting, geen huisvuil dat opgehaald wordt). Met trillende vinger wijst hij in de richting van de Jurk en naar het gloednieuwe wormenhotel dat in de ondergaande zon staat te blinken. "Kijk, dat bedoel ik". Zijn stem beeft van emotie. "Dat is de nieuwe politiek. Er wordt zomaar een luxueus hotel uit de grond gestampt zonder overleg met ons. Kunt u zich voorstellen hoe dat binnenkomt in onze gemeenschap?" Hij slaat woedend met

zijn spa tegen de naast hem staande kruiwagen die betere tijden heeft gekend. "Maar het is genoeg, we pikken die discriminatie niet langer. Dat is ook de reden dat de KDF is ontstaan. We zijn heus geen oproerkraaiers." Hij krijgt het nauwelijks uit zijn mond. "Voor praten en overleg is het te laat. Het is tijd voor actie." Weer een klap tegen de kruiwagen die door het achterwiel zakt. "Binnenkort trekken we op naar het wormenhotel. Zie het maar als een belegering, uitroken zullen we ze, ondanks al die softe kreten op de voorgevel. En dat grote slot?" Hij lacht schamper en wijst op de schop. "Hiermee kunnen we goed overweg."

Op mijn vraag wat hij verwacht van deze actie, zegt hij: "We willen een gesprek met de burgemeester en een delegatie van onbevooroordeelde bewoners forceren. Mensen met oog voor de onderkant van de Plantagesamenleving." "En als dat geen vruchten afwerpt?" probeer ik voorzichtig. Hij kijkt me aan, zijn gezicht is wit weggetrokken onder zijn rode puntmuts, zijn baard wordt opzij getrokken door een vlag wind en toont zijn verschoten kiel. "Dan zal het branden in de Tuinlaan en de Lange Nieuwstraat. Er liggen al zakken met noten klaar en parkafval en een bestorming van het wormenhotel hoort ook tot de opties." Woest keert hij zich om. Bij de deur van zijn boomhuisje kijkt hij me nog één keer aan en roept: "Na deze zomer zou het ook wel eens een hete herfst kunnen worden, maar jullie hebben er om gevraagd." Door de klap waarmee de deur wordt dichtgegooid, valt de kruiwagen uit elkaar.

(Naschrift)

Bovengenoemde kabouter wenste niet voor de camera te verschijnen in verband met dreigementen van buurtbewoners. U begrijpt dat wij van de Plantagekrant dat ten zeerste betreuren.

Monumententweeluik

Langs de Plantage staan heel wat monumenten, zowel rijks- als gemeentelijke exemplaren. Het zijn er zelfs zoveel, dat een nieuwe rubriek gerechtvaardigd is. Net als in de vorige Plantagekrant, leggen we ook deze keer twee van deze panden onder de loep: in welke stijl zijn ze gebouwd, hoe lang staan ze er al, en - ook niet onaardig - wie wonen er nu? In dit tweede Monumententweeluik: Tuinlaan 82 en Lange Nieuwstraat 173.

Tuinlaan 82

Huidige bewoners: Huidige bewoners: Van der Valk netwerk notarissen. Notaris Jeroen Krabbendam en zijn vrouw Judith zijn de eigenaar van het pand en over een tijdje ook bewoners van de Tuinlaan. De bovenste etage van het pand staat nu nog leeg en gaan zij verbouwen tot appartement met dakterras. In 2009 kochten zij het voormalige klooster en het naastgelegen pand op nummer 80. De aanleunwoning links van de ingang hoort er ook bij en is via het kantoor te bereiken. Het kantoor op nummer 80 is inmiddels verkocht.

Is dit een rijks- of gemeentelijk monument? Wat is het bouwjaar?

Het voormalig Sint Jozefklooster aan de Tuinlaan 82 is een rijksmonument. Het pand is in 1866 gebouwd, naar ontwerp van Willibrordus Thijssen. Tot 1998 fungeerde het als klooster voor de Dominicanesenzusters van de congregatie van de Heilige Catherina van Siena. De 'aanleunwoning' links van de ingang is in 1890 gebouwd en werd bewoond door mej. A. Nolet; zij werd tot haar dood door de zusters verzorgd.

In welke stijl is het huis gebouwd?

Met een grondwetswijziging in 1848 kreeg de kerk volledige zeggenschap over de bouw van hun eigen godshuizen. Het was niet langer een staatsaangelegenheid; dit moment viel samen met de voorliefde voor historiserende bouwstijlen. Thijssen paste conform de tijdsgeest een eclectische bouwstijl toe, een combinatie van verschillende historiserende bouwstijlen. Karakteristiek voor de klassieke, gestucte voorgevel is de symmetrische, drieledige indeling zowel horizontaal als verticaal. De kapel op de eerste etage kent aan de gotiek ontleende motieven en houten gestucte ribgewelven.

Wat vind je zelf het mooiste of leukste aan het pand?

Jeroen vertelt dat zijn werkplek op de begane grond aan de achterzijde zijn favoriete plek is. Het is een mooie hoge ruimte met een verdiepingshoge rondlopende gevelpui en uitzicht op het achterterrein. Later, op de zolderetage wordt een toekomstige favoriete plek gevonden: het dakterras, grenzend aan de nog te realiseren woning.

Wat weet je van de geschiedenis?

In 2019 is een cultuurhistorisch en architectonisch onderzoek uitgevoerd, dus er is veel bekend over het rijksmonument. In de hoogtijdagen van het klooster woonden er maar liefst vijfendertig zusters, rond 1970 waren het er nog ongeveer twintig. Door de jaren heen zijn er verschillende veranderingen aangebracht. Achter in de vijfenvijftig meter diepe tuin werd een werkhuisje gebouwd, wat dienstdeed als

Links: Het pand aan de buitenkant met in de nis het beeld van de Heilige Catherina van Siena

Rechts: De kapel

Links: De 'aanleunwoning'

wasruimte. In de tuin werden rond 1880 een Acacia Robinia en een kastanjeboom geplant, de laatste is in 1983 (illegaal) gekapt. Aan de achterzijde zijn een tweetal ramen van de kapel dichtgemetseld. Dit dichtmetselen van vensters werd destijds vaker gedaan. In een groot deel van de 19e eeuw werd onroerendgoedbelasting geheven per gevelopening, een ideeetje van Napoleon en ingevoerd in 1811. In de jaren zestig van de vorige eeuw werden de brandveiligheid en het daglicht verbeterd, waarbij er vooral op de zolderetage veel prettigere kamers ontstonden. De dakkap van de kapel is toen ook vervangen voor een plat dak met balustrade en terras, zodat een vluchtrap gerealiseerd kon worden. Een jeugdzorgorganisatie hield kantoor in het pand tot 2009, daarna kwam het notariskantoor.

Tekst en foto's: Mirjam Ott

Monumententweeluik

Lange Nieuwstraat 173

Huidige bewoner: Familie Schagen van Leeuwen. Het gemeentelijk monument met beschermd stadsgezicht aan de Lange Nieuwstraat werd in 1993 gekocht. Het pand staat in een rijtje van drie huizen, die alle drie in 1911 zijn gebouwd, tegelijkertijd met het pand van nummer 177, naast het Blauwhuis. De panden naast dat van de familie Schagen van Leeuwen hebben dezelfde bouwstijl. De overeenkomsten van deze drie panden zijn duidelijk te herkennen, zoals de grootte en indeling van het pand. Niettemin zijn speelse, van elkaar afwijkende details in de drie voorgevels te zien. De voordeuren van huisnummer 171, 173 en 175 hebben verschillende entrees. Nummer 173 heeft een ingangsportaal met een terrazzovloer en rondom de voordeur geglazuurde tegels, iets wat de andere twee panden niet hebben. Ook de ramen met bovenlichten in glas in lood hebben bij alle drie de panden andere vormen, bij het ene pand zijn de ramen aan de bovenkant rond, bij het andere weer recht. De balkons op de eerste verdieping hebben verschillende vormen: half rond en vierkant. De gevels van 171 en 175 zijn hetzelfde, de gevel van 173 heeft een andere vorm

(zie tekening). "Je ziet duidelijk dat de panden onder dezelfde architectuur vallen en dat de bouwelementen door bijvoorbeeld dezelfde timmerfabriek zijn gemaakt, maar het is geen seriebouw. De details van deze elementen, ook binnen en aan de achtergevels, zijn net even anders", zegt Roel.

Is dit een rijks- of gemeentelijk monument?

Wat is het bouwjaar?

De bouw van nummer 173 is in 1911 gestart. Wanneer precies is niet bekend, maar de oplevering vond in oktober van hetzelfde jaar plaats, volgens een gemeentelijk document, waarvan Roel Schagen van Leeuwen een kopietje heeft. Het pand is dus snel na de vergunningverlening gebouwd. De panden zijn in opdracht van aannemersbedrijf Slavenburg en Sleurkogel gebouwd. Wie de architect is, weet Roel niet.

In welke stijl is het huis gebouwd? De stijl van de drie panden, met nummer 173 in het midden, doen denken aan de neostijl Art Nouveau, een bouwstijl

Voordeur van het huis met het glas in lood

De achtertuin aan het water

die in de eerste twee decennia van de 20ste eeuw de bouwkunst bleef domineren. De gevels zijn opgetrokken uit rode bakstenen in een steensmuur, wat voor die tijd gebruikelijk was. In de bouwstijl is al een richting naar het modernisme te herkennen, maar de invloed van de strakke, ingetogen soberheid van Le Corbusier lijkt nog ver weg. Luisterrijke ornamenten, zoals het sierlijke, kleurrijke glas-in-lood zijn volop aanwezig. Ook de originele op stro gestucte plafonds van de 3,5 meter hoge vertrekken op de begane grond en eerste verdieping bevatten dezelfde motieven en symmetrie van ornamenten, die ook weer in het smeedijzeren balkon zijn terug te vinden.

Wat weet je van de geschiedenis?

Voordat het rijtje panden in 1911 werd gebouwd, stonden op deze plek waarschijnlijk een paar varkensboerderijen. Op zich een logische plek voor een varkensboerderij, omdat de varkens werden gevoerd met zogenoemde 'spoeling', een restproduct van de jeneverproductie. In die tijd werd efficiënt met afvalresten omgegaan. "Een mooi staaltje circulaire economie op kleine schaal", vindt Roel.

Hij vertelt dat hij in de achtertuin regelmatig puin terugvindt van de gesloopte boerderijen en stallen. Vanaf 1938 tot 1993 woonden op nummer 173 de voormalige rector van het stedelijk gymnasium Endenburg samen met zijn vrouw. "Wij zijn waarschijnlijk de derde bewoners van het huis", zegt Roel. Vóór 1938 woonde op nummer 173 waarschijnlijk een handelaar in grondstoffen, zo staat in een van de koopaktes van het huis beschreven.

Wat vind je zelf het mooiste of bijzonderste aan je pand?

Roel vindt de voorgevel met de ronde glas-in-loodramen het mooiste onderdeel van het huis. Deze ramen zijn in 1997 gerestaureerd. Heel fijn is de enorme tuin die achter het pand ligt, een groene oase middenin de stad.

Tekst: Tosca Vissers

Foto's: Roel Schagen van Leeuwen

De enorme achtertuin met moestuin vormt een oase middenin de stad

Pizza Puinhoop (vervolg)

In het voorjaarsnummer van deze krant verbaasde en beklagde ik me over de leeggegeten pizzadozen die de kop van de Plantage ontsierden. "Is daar geen creatieve oplossing voor te bedenken?" vroeg ik me af. Hoe leuk dat die uitdaging is opgepakt door niemand minder dan Huibert Groenendijk: onze medebewoner, ontwerper, uitvinder en de man die de bankjes in het park onderhoudt. Het artikel was nog niet gepubliceerd of Huibert wilde langskomen, met een pizzaatje! "Dan hebben we het onderwerp gelijk goed op tafel", zei hij.

Tempo

Als het aan Huibert ligt, dan stonden die pizzaprullenbakken er al. Hoe moeilijk is het nu helemaal, niemand houdt immers van troep in het park. Dus hij maakte een ontwerp en daarmee gingen we naar de gemeente (eigenaar van het park) Irado (de vuilverzamelaar en -verwerker) en natuurlijk naar Domino's. Die reageerden alle drie aangenaam snel en positief, ook al kon de laatste niet bij de eerste afspraak zijn vanwege een Domino's happening in de Verenigde Staten. We spraken over randvoorwaarden, verantwoordelijkheden en geld en informeerden ondertussen het bestuur van de Plantagevereniging over het initiatief. So far, so good.

Vertraging

Met alle positieve en inhoudelijk feedback op zak moest Huibert zijn ontwerp uit laten tekenen. Die werktekeningen zijn nodig om een offerte van de maakkosten op te kunnen vragen.

Actuele foto van het pizza-probleem Foto: Anja Beverwijk

Het is niet nieuw maar wel vervelend: de technische tekenaar had voor de zomervakantie geen tijd meer. We lezen het dagelijks in de krant over personeelstekort, ook en misschien wel vooral onder technisch geschoold personeel. Pas in september, en dat is als ik dit stukje schrijf, kan de tekenaar ermee aan de slag.

Planning

Geen idee. En zelfs niet of we dit initiatief over de eindstreep kunnen dragen. Huibert let tegenwoordig extra op slingerende pizzadozen in het park en het lijkt wel of het minder wordt. Maar dat werkt ook zo als je naar de tandarts moet... kiespijn weg. Of is het K. Bouter die aan het werk is... ?

Tekst: Anke Bodewes

Actuele foto van het pizza-probleem en visualisatie van het ontwerp. Beiden: Huibert Groenendijk

de EETalage

Wat leuk, die berichten naar aanleiding van de eerste EETalage in Plantagekrant #87. Zelfs foto's via-via op Whatsapp van mensen die de flensjes met jenever hadden gemaakt. Nou, dat smaakt naar meer (snapt u 'm!) en dus hierbij deel 2.

Lokaal eten

'Schiedam proeven' kan op heel veel manieren. Met jenever als streekproduct nummer één al afgehandeld in de vorige rubriek, vond ik het nu tijd om iets verder te kijken. Ik kwam uit bij honing. In de Plantage en omgeving staan een aantal bijenkasten en er zijn in het park speciale bijenstroken aangelegd. Lokale honing kun je in onze stad kopen van stichting Schiedamse Stadsimkers en stichting

BeeSerious.

Bloemetjes en bijtjes

Bijen zijn nodig in ons ecosysteem, vooral om gewassen te bestuiven. Dat het niet zo goed gaat met de bij is al

langer bekend. Bijensterfte. Minder bloemen. Parasieten. Meer bebouwing. Minder bijen betekent op de lange termijn voedselschaarste. Reden te meer om te zorgen dat deze belangrijke natuurhelpers de aandacht krijgen die ze verdienen. Dat we van hun 'godennectar' mogen proeven, is helemaal fantastisch.

Deze winterkoekjes zijn een mooie start – en doordat er niet teveel specerijen gebruikt worden, proef je de honing goed.

De honing van BeeSerious is te koop in de werkplaats van BeeSerious (Van Heekstraat 15), conceptstore Mooisch (Hoogstraat 5) en bij de Floating Farm (Gustoweg 10, Rotterdam). Het dichtstbijzijnde adres voor honing van de Stadsimkers is koffiebar Latte Heart (Broersvest 95c).

Teks en foto: Anja Beverwijk

Foto bijenstroken: Anke Bodewes

Recept

Winterkoekjes met Schiedamse honing

Tussendoortje

Ingrediënten, ca. 30 koekjes

- 225 g zelfrijzend bakmeel
- 80 g witte basterdsuiker
- 125 g koude ongezoeten boter
- 100 g vloeibare Schiedamse honing (ca. 5 e.l.)
- 1 tl bakpoeder
- 1 tl gemberpoeder
- 1,5 tl koek- en speculaaskruiden
- snufje zout

Bereidingswijze

Verwarm de oven voor op 180 graden. Snijd de boter in blokjes. Zeef het bakmeel samen met het bakpoeder, de suiker, het gemberpoeder en de speculaaskruiden. Voeg de blokjes boter toe aan het mengsel. Kneed het deeg met de handen tot het de structuur heeft van broodkruim.

Warm in een pannetje de honing zachtjes op tot het vloeibaarder is. Giet dit bij het deeg. Roer met een houten spatel tot het een mooi, gladder deeg is. Pas op: de honing kan flink heet zijn. Maak van het deeg balletjes ter grootte van een 2-euromuntstuk en druk ze een beetje plat op de bakplaat. Geef de koekjes voldoende ruimte, want ze worden een stuk groter. Bak de koekjes in ca. 10 minuten af. Laat afkoelen op de plaat.

Heerlijk bij de koffie of bij warme melk.

Gaat de Plantage weer bruisen?

Onze parel, het Plantagepark, het ligt er nog. Onveranderlijk mooi, hooguit wat verdroogd door gebrek aan regen, maar dat komt wel weer goed. En de aangrenzende panden staan er ook nog net zo fraai bij. De mensen, groot en klein, ze wonen er nog. Honden worden nog uitgelaten, er wordt gewandeld en de bankjes benut, de speeltuin bespeeld. Maar toch is er iets veranderd na alle afgeblazen evenementen, alle twijfels 'mogen we wel, mogen we niet', tevergeefs geïnvesteerde energie, alle frustratie en het in het water gegooide geld: er wordt niet meer zoveel georganiseerd. Niet raar na twee jaar onzekerheid, dat moet weer op gang komen. Maar de voortekenen zijn gunstig. Het bestuur heeft Judith Goercharan gevraagd 'de kar weer uit het zand' te trekken en daarom nodigden we haar uit voor een gesprek.

Kerstborrel, 18 december

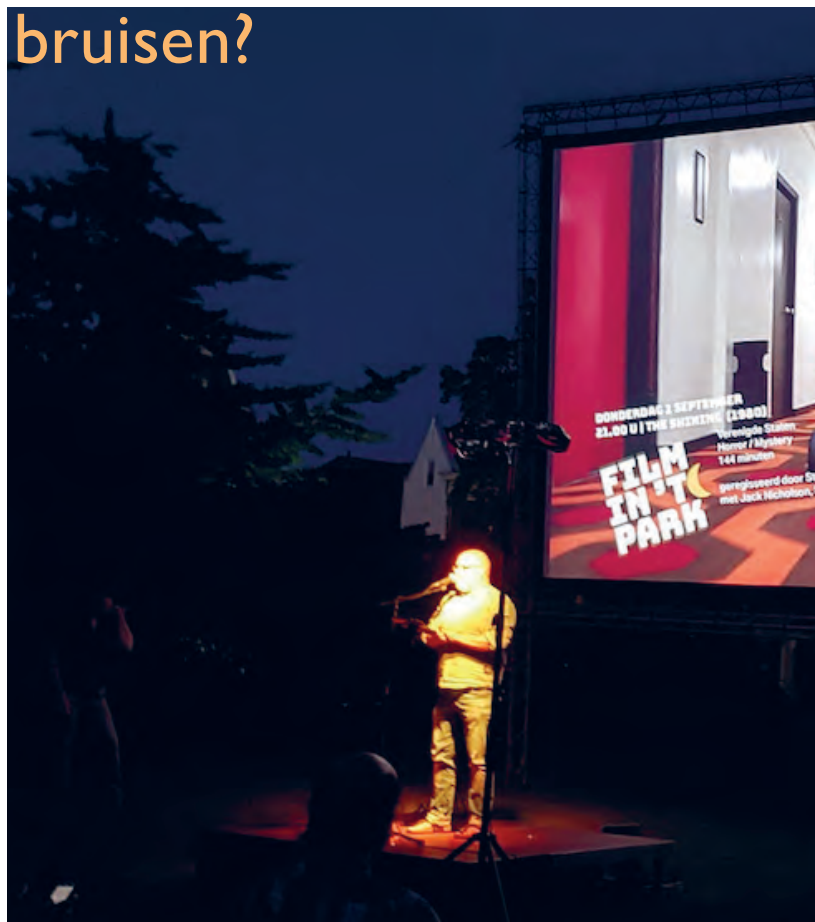
Traditioneel is er een kerstborrel op de laatste zondag voor kerst op wisselende locaties. Hartstikke leuk én belangrijk voor de ontmoeting. Cock Janse (welkomstcommissie van de vereniging) heeft trouw de nieuwe bewoners bezocht en meestal ook lid gemaakt, maar behalve één of twee Plantagekranten had ze de nieuwe aanwas niets te bieden. Ook was onduidelijk wanneer we elkaar wél weer zouden gaan ontmoeten en ook nu is dat niet 100% zeker. Maar het bestuur durft het aan om deze datum te delen, dus we gaan voor een heuse kerstborrel met glühwein, oliebollen en wie weet wat nog meer voor lekkers op een fijne locatie. Of misschien we weer in het park waarna we lichtelijk verkleumd, maar met een warm hart huiswaarts keren.

Kunst in het park, 2e kwartaal 2023

We hebben nog een traditie en die is dat we tijdens evenementen de relatie zoeken met kunstenaars en, als het even kan, er een kunstwerk aan overhouden. Voor ons gebied is het een aanwinst dat Stichting Kunstwerkt zich gevestigd heeft in de Lange Nieuwstraat en Judith is met hen in gesprek om een workshop in het park te organiseren met aansluitend een presentatie van het werk dat gemaakt is. Het idee is dat er zichtbaar gewerkt wordt en de planning is 2e kwartaal 2023. Het team dat dit gaat organiseren moet nog gevormd worden, dus geïnteresseerden (voor organisatie of deelname) kunnen zich melden (zie slot van dit artikel).

Film in 't Park, 1e weekend september 2023

Hulde voor Edwin Spek van het Suikerzoet Filmfestival die zelfs in coronatijd Film in 't Park georganiseerd kreeg, in samenwerking met Wenneker Cinema. Vorig jaar met 225 stoelen per avond (vanwege de afstandsregels) die op alle drie de avonden bijna uitverkocht waren. Het park kan echter veel meer hebben, dus dit jaar is die grens opgezocht om groei te accommoderen. De 600 stoe-

len kwamen niet vol, maar met circa 200 bezoekers op donderdag en ruim 350 bezoekers op vrijdag en zaterdag is Edwin zeer tevreden. Hij weet dat een evenement als dit moet groeien en dat steeds meer mensen het eerste weekend van september gaan noteren in hun agenda's. Het weer zat, net als vorig jaar, mee. Dit jaar werd de catering gedaan door Lucas Drinkwinkel. Desgevraagd zegt Luuk Elderkamp, één van de eigenaren van Lucas, dat zij terugkijken op een geslaagd evenement.

PlantageKids-activiteiten

De coronatijd heeft bewerkstelligd dat Plantage-ouders elkaar hebben gevonden. Kleinschalig zijn er leuke initiatieven geweest die kansrijk zijn om uit te bouwen naar vaste evenementen.

Halloween, 29 oktober

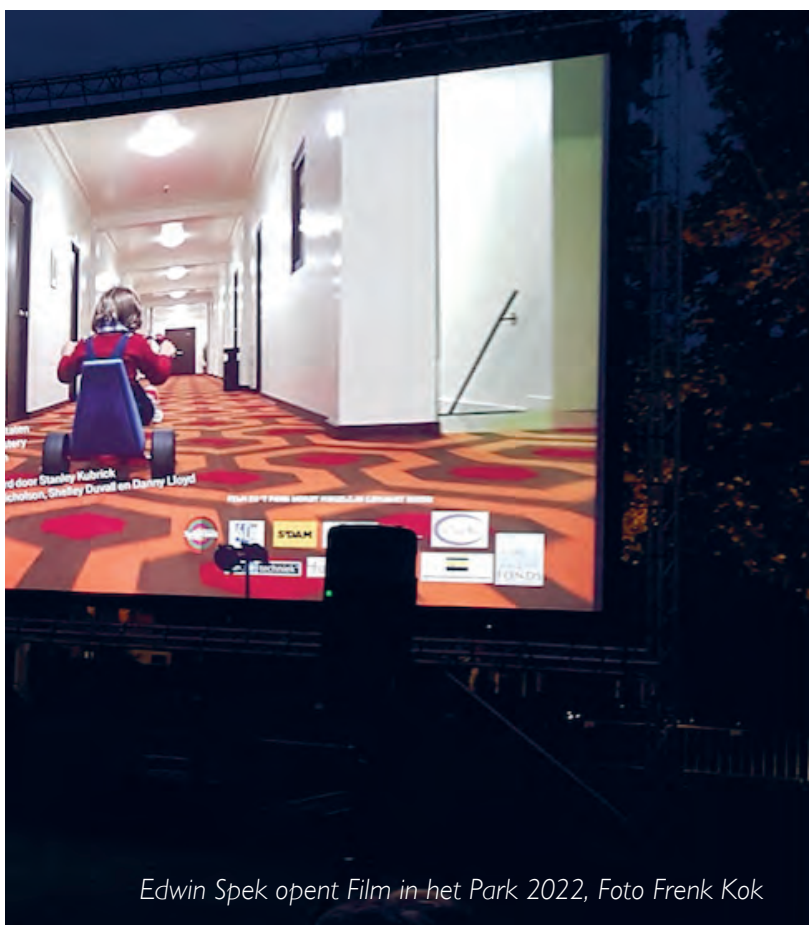
Al een paar jaar wordt Halloween georganiseerd door ouders van de Plantage.

Natuurspeurtocht, herfst

Een nieuw idee is om een natuurspeurtocht in het park uit te zetten met een gezamenlijk slot. Dit zou een mooie activiteit zijn voor in de herfst.

Kamperen in het park, zomer

Het is eerder gebeurd, maar dat is wel lang geleden: een nachtje slapen in het park. Leuk en spannend! Vlak voordat de zomervakantie losbarst lijkt een goede timing.

Edwin Spek opent Film in het Park 2022, Foto Frenk Kok

Judith wil dit gaan overleggen met de groep ouders die we voor het gemak de kindercommissie noemen.

Vogelsnack maken, winter

Er vliegt van alles in ons park! Behalve de insecten, die we voeden met de bijenstroken, hebben we ook gevederde vrienden. Er is zelfs een woestijnbuiserd gesignaleerd én gefotografeerd. Er zijn halsbandparkieten - door sommige bewoners gehaat - en af en toe ook een ijsvogel. Een activiteit in januari om vogels de winter door te helpen is het idee. Maar misschien is dit wel te combineren met een of meerdere 'vogelaars' die kunnen vertellen welke vogels het park bezoeken?

Wil je meehelpen organiseren of heb je iets te vertellen of een idee? Kijk wat je kunt doen aan het slot van dit artikel.

Proef! de Plantage, mei/juni 2023

Willemijn Sneepe en Susan Uijterwijk, de organisatoren van Proef!, zijn in de jaren dat hun evenement niet door kon gaan andere dingen gaan doen. Ze denken momenteel na of ze een Proef! in 2023 gaan organiseren, ergens in mei of juni. Dat besluit valt eind dit jaar, dus wij kunnen niet anders dan hopen, duimen of bidden dat Willemijn en Susan een plaatsje voor Proef! de Plantage inruimen in hun volle agenda's.

Iets met bloemen

Tineke van de Kraan heeft zich bij het bestuur gemeld, zij

is bloemist. Ze zou wel een activiteit met bloemen willen organiseren. Dit idee moet nog worden uitgewerkt en er is ook nog geen planning.

Boulen met de Buren, voorjaar 2023

Dit idee is eerder gelanceerd, maar nog niet tot realisatie gekomen. De man van Judith, Hans en zijn buurman Henk voelen er wel voor om contact op te nemen met de oorspronkelijke initiatiefnemers en gewoon te starten. Ze denken aan een doordeweekse avond, maar het hoe en waar moet nog bedacht worden. Het wordt sowieso voorjaar 2023.

K. Bouter

Judith vertelt me dat zij vorig jaar het kabouterhuis in de kerstperiode met lichtjes heeft versierd. Was dat de laatste activiteit bij het kabouterhuis? Degene die K. Bouter vroeger steunde en bevoorradde is helaas vertrokken. Het zou zo mooi zijn als de Plantagekabouter weer een pleegvader of moeder krijgt die deze kleine vriend weer volwaardig mee laat draaien in het parkleven. Wij begrijpen de jaloezie van K. Bouter wel, zo treffend verwoord door onze Kronikeur. Je moet er toch niet aan denken dat de kabouters echt in opstand komen en het park platgooien! Wie voelt zich geroepen? Je hoeft je niet aan te melden, kabouteractiviteiten mogen in het geniep worden uitgevoerd.

Muziek in het Park, september 2023

Judith is vastbesloten ook volgend jaar een nieuwe editie van Muziek in het Park te organiseren. Het concept met muzikanten uit de Plantagebuurt blijft, maar nu met een feestelijk tintje. Het plan is in september het evenement te laten plaatsvinden. Heb je suggesties of wil je meehelpen organiseren, neem dan contact op met Judith.

Deze opsomming geeft de Plantagebewoner en de redactie moed. Vanzelfsprekend zijn er handjes nodig om de initiatieven te realiseren en daarvoor doen we een beroep op alle bewoners. Steek je vinger op waarvoor je te porren bent zodat we weer veel te beleven hebben de komende jaren en het werk licht maken door de vele helpende handjes.

Je kunt meedenken en/of je helpende hand aanbieden bij het bestuur: plantagebewonersschiendam@gmail.com of bij de redactie op plantagekrant@outlook.com dan zorgen we dat je terecht komt bij de initiatiefnemer. Ken je de initiatiefnemer, dan kun je ook rechtstreeks contact leggen.

Tekst: Anke Bodewes

Toevoeging van de redactie: Zoals u in de nieuwsbrief heeft kunnen lezen is er 6 oktober een inspiratie avond geweest om de evenementen nieuw leven in te blazen. Dit heeft meerdere initiatieven opgeleverd. Meer hierover hoort u via de nieuwsbrieven.

MAKELAARDIJ WASSENAAR

... uw huis in de schijnwerpers!

Gerrit Verboonstraat 12

3111 AA Schiedam

Tel (010) 473 7933

Fax (010) 427 1550

info@makelaardijwassenaar.nl

**www.Makelaardij
Wassenaar.nl**

**Nèt een haartje
beter voor
dames... èn
heren natuurlijk**

MAR'S KAPSALON

G. VERBOONSTRAAT 6 SCHIEDAM (010) 473 3650

Korte Singelstraat 14
3112 GB Schiedam

**van der laan
makelaardij**

- Bemiddeling bij aan- en verkoop onroerende goederen
- Gecertificeerd taxateur onroerende zaken (lid VastgoedCert)
- Lid RVT
- Beheer onroerend goed
- Verhuur bedrijfsruimte

Tel (010) 4.734.734

Rondkijken in de Plantagekerk

De meeste bewoners van de Plantage weten wel waar de Plantagekerk in de Lange Nieuwstraat staat. Maar, niet iedereen in de buurt weet hoe de kerk er van binnen uit ziet en bij welk genootschap de kerk precies hoort. Bert Krooneman, predikant in de Plantagekerk, vertelt erover.

"Iedereen is welkom om binnen te komen om onze kerk te bezoeken. Ook tijdens de samenkomsten en de erediensten. Graag zelfs", zegt ds. Bert Krooneman. "Daarom zetten we regelmatig de deuren wagenwijd open en kan iedereen binnenwandelen voor een kopje koffie en een gesprek, bijvoorbeeld tijdens de tweewekelijkse open samenkomsten op zondagmiddag. Deze samenkomsten worden belegd naast de gebruikelijke erediensten speciaal voor mensen die op een laagdrempelige manier kennis willen maken met de kerk en het geloof. Ook staan elke tweede zaterdagmiddag van de maand de kerkdeuren open voor bezichtiging, evenals tijdens de Open Monumentendagen, ook al is ons pand geen beschermd monument. Vaak blijkt dat veel mensen nieuwsgierig zijn hoe de kerk eruit ziet aan de binnenkant. Steeds vaker komen mensen langs voor een persoonlijk gesprek."

Krooneman, 38 jaar oud en opgegroeid op de Veluwe, studeerde theologie aan de VU in Amsterdam. Hij is sinds 2013 predikant van de Plantagekerk en woont met zijn vrouw en dochter net over de grens van Schiedam in Vlaardingen. Na zijn theologiestudie kreeg hij een beroep vanuit de kerk in Schiedam dat hij aanvaardde. Dit brengt met zich mee dat je dan met je gezin verhuist naar de omgeving van Schiedam om daar predikant te zijn.

"Dit beroep is voor mij de mooiste roeping van mijn leven. De inhoud van de bijbel, het woord van Jezus, raakt je en dat wil je delen met anderen." Best een talig beroep, vindt Krooneman zelf ook. "Het heeft alles te maken met de juiste woorden vinden en de juiste zinnen formuleren om kennis over de bijbel over te kunnen brengen."

De voorgevel van de Plantagekerk

Hersteld Hervormde Gemeente

De Plantagekerk behoort toe aan de Hersteld Hervormde Gemeente van Schiedam. Het gebouw werd oorspronkelijk gebouwd voor de Christelijke Gereformeerde Gemeente in Schiedam en in 1872 in gebruik genomen. Destijds werden de kerk en de pastorie voor eigen rekening gebouwd. De totale bouwkosten bedroegen circa 22.235 gulden. De Hersteld Hervormde Gemeente van Schiedam is een samenvoeging van twee kleine gemeenten. De oorspronkelijke vrije gemeente die al jarenlang samenkwam in de Plantagekerk werd één met de Hervormde Evangelisatie in Schiedam (die destijds niet meeding in de PKN). Deze beide gemeenten zijn in 2011 samengevoegd. Daarna heeft zich van buiten de gemeente een nieuwe groep zij-instromers aangesloten. Nog steeds is de gemeente groeiende door mensen die zich aangetrokken voelen tot de boodschap.

Symboliek

Het interieur van de Plantagekerk zit vol met symboliek. "Symboliek overstijgt het persoonlijke niveau." Voor Krooneman is het de plek waar mensen elkaar kunnen

ontmoeten en vooral de plek waar mensen God ontmoeten. De Plantagekerk is voor hem ook de plek waar de bijbel wordt opengeslagen, vandaar dat midden in de kerk prominent een open bijbel ligt. "Hier omheen staan het doopvont en de avondmaaltafels. Doop en avondmaal zijn belangrijke sacramenten." In tegenstelling tot rooms-katholieke kerken staan er geen beelden in protestantse kerken. "Ook de preekstoel staat in het midden van de kerk, ook met een open bijbel. Dat laat zien dat Gods Woord het fundament van onze gemeente is, niet de pracht en praal", legt Krooneman uit.

Boven: beeld van het orgel in de Plantagekerk Rechts boven: Predikant Bert Krooneman

COPPENS
S L A A P C O M F O R T

WWW.COPPENSSLAAPCOMFORT.COM
ORANJESTRAAT 19-21 • 3111 AM SCHIEDAM • TEL 010-426 87 17

SINDS 1982 DE BEDDENSPECIAALZAAK IN HET WATERWEGGEBIED

*De lekkerste
pannenkoeken!*

floatlands

varende terrassen

www.floatlands.com

VAN STIGT THANS
assurantiën

Lange Nieuwstraat 101, 3111 AE Schiedam
Telefoon (010) 204 1122

www.vanstigtthans.nl

De woestijnbuizerd

Naast de vertrouwde stads- en parkvogels is er recent een roofvogel gesignaleerd in de Plantage. Jasper van Damme legde de vogel vast op beeld. Hij leefde een paar dagen in de buurt van de speeltuin, waar hij zich onder andere tegoed deed aan duiven en ratten. Jasper benaderde een vogelspotexpert, die wist te vertellen dat het waarschijnlijk een ontsnapte woestijnbuizerd is. Deze vogels worden gebruikt in de valkerij. Inmiddels is de vogel weer... gevlogen

Tekst: Mirjam Ott

Foto: Jasper van Damme

De woestijnbuizerd

Inspectie van de onderdelen door Monumentenzorg Schiedam, Foto: Dick Singerling

Stand van zaken torentje van het Blauwhuis

Op de valreep voor de deadline van deze najaarskrant liep ik de eigenaar van het Blauwhuis tegen het lijf. Natuurlijk kwam het torentje ter sprake. In de voorjaarskrant hebben we het wel en wee van 'het torentje' uitgebreid besproken maar hoe staat het er nu voor?

Henk Jan Hollander vertelt: "Het torentje is ontmanteld in vele onderdelen zodat bekeken kan worden hoe dit het beste gerestaureerd kan worden". Dit gebeurt bij een gespecialiseerde aannemer Koers in Amsterdam. "Eerst moesten alle onderdelen drogen en de beestjes eruit, dat is inmiddels gebeurd. Nu kan per onderdeel bekeken worden hoe het moet worden aangepakt".

Het gaat dus nog wel even duren voordat het torentje terug is op het Blauwhuis maar gelukkig wordt hard toegewerkt naar dat moment. Eerder dan voorjaar 2023 wordt het niet, zoveel is zeker. Maar dat de restauratie zeer zorgvuldig aangepakt wordt is ook duidelijk en dat mag wat tijd kosten.

Tekst en foto's: Anke Bodewes

Komt het nog goed?

Dat vraag je je toch wel af als je door de Plantage loopt. Geel gras, verdroogde borders met slaphangende planten en een hoeveelheid dorre bladeren dat je eind augustus al het gevoel hebt dat het herfst is. Wat zijn de gevolgen op de langere termijn van een mooie droge zomer? Met deze vraag wend ik met tot Huib Snee: boom- en groenadviseur en Plantagebewoner.

It is all about regeneratievermogen

Ik ben kennelijk niet de enige die met deze vraag zit want Huib krijgt hem regelmatig. Rustig legt hij uit hoe de verschillende groene bewoners van de Plantage omgaan met droogte.

Gras: omdat gras grote oppervlakten beslaat, is geel gras zeer in het oog springend. Mooi is het niet, maar erg is het ook niet omdat gras bij droogte onmiddellijk stopt met het verspillen van energie aan het onderhouden van de groene delen. Het bewaart vocht in de wortels en loopt weer uit bij de eerste de beste regenbui. Daarom is de grasmat in zeer korte tijd weer friscroen zodra aan de droge periode een einde is gekomen. Daar komt bij dat 'ons' gras zeer sterk is want een mengsel van verschillende grassen, parkmengsel genaamd. Uw gazonnetje in de tuin doet er misschien wat langer over om te herstellen.

Beuk: de Plantage heeft een aantal beukenbomen waarvan de rode beuk centraal in het park bij de Jurk de meest in het oog springende is. In tegenstelling tot gras is het voor de beuk noodzakelijk om blad te behouden omdat de bast niet tegen zon kan. De beuk staat als het op regeneratievermogen aankomt aan de andere kant van het spectrum dan gras. De beuk is een boomsoort die in Nederland en België climaxvegetatie is. Dat is vegetatie die ontstaat wanneer men een gebied gedurende lange tijd (jaren tot eeuwen) onaangeroerd laat. Het is de stabielste vorm die in een gebied mogelijk is. Een beukenbos verzorgt haar eigen microklimaat en reguleert daarmee de hoeveelheid zon, wind, water die de individuele boom te verdragen heeft. Daarom heeft een beuk in een park hulp nodig bij langdurige droogte. Zodra het jongste blad in de boomtoppen tekenen van verdroging vertoont, en dat was in 2022 voor het eerst in juli, heeft Huib met het voertuig waarmee zoon Bram de hanging baskets verzorgt een eerste sloot water aan de beuken gegeven: ongeveer 6.000 liter. Later, toen het weer nodig was, heeft hij Jan van Stigt Thans gevraagd of er een slang uitgerold kon worden vanuit het meest dichtbijgelegen pand. Dat mocht, echter er was geen geschikte aansluiting. Gelukkig schoten Vera en Wim te hulp waardoor een tweede beuk de reddende hoeveelheid water gegeven kon worden. Jan, die het jammer vond dat hij deze heldenrol niet kon vervullen, deed er een flesje Loopuyt bij... op de goede afloop.

Hanging baskets: natuurlijk hebben deze verzorging nodig maar het is een interessant gegeven dat deze bakken die per stuk 50 liter water krijgen vaker bewaterd moeten worden dan toen we ermee begonnen. In de eerste jaren gebeurde dat 5 tot 6 keer per jaar maar dit jaar is dat opgelopen naar 12 keer. Ze staan er ook nog steeds fantastisch bij!

Jonge en zwakke bomen: de Plantage heeft 8 jonge bomen die bij droogte geholpen moeten worden omdat hun wortelgestel nog onvoldoende ontwikkeld is. Huib heeft de ervaring dat de gemeente niet altijd op tijd is dus houdt hij dat ook in de gaten. Met gieters geeft hij deze bomen zo'n 20 liter extra per week waardoor ze de zomer doorkomen. Datzelfde geldt voor de geraniums en dahlia's die gelukkig vlak bij hun huis liggen. Een voorbeeld van een kwetsbare boom is de zakdoekjesboom (ook wel Davidia of vaantjesboom) ter hoogte van Tuinlaan 74, ook die wordt 'bijgevoerd'.

Heesters en vaste planten: zonder aarzeling vertelt Huib dat deze goed in staat zijn om met een lange periode van droogte om te gaan. Hun sierwaarde is weliswaar weg want de bladeren verdrogen maar de knoppen zijn vaak al in juni aangelegd en daar zit alles in om het volgende voorjaar weer uit te lopen.

Gerustgesteld maar toch ook niet

Met de Plantage is dus niets aan de hand behalve dat het park tijdelijk aan schoonheid heeft ingeboet. Wel is er zorg over het leefklimaat in de stad omdat met name bomen door verdamping een koelende werking hebben. De koelende capaciteit van een beuk is ongeveer gelijk aan de capaciteit van 10 grote airco's. Met warmer wordende zomers is het dus van het grootste belang om groen toe te voegen en te intensiveren. Dat kan strijdig zijn met de behoefte aan bouwlocaties; hoe kunnen we deze twee behoeften van de samenleving met elkaar verzoenen? Huib is daar beroepsmatig mee bezig en op dit moment werkt hij aan meerdere projecten in Amstelveen. Behulpzaam hierbij zijn hittekaarten waarop zichtbaar gemaakt is welke plekken in de stad heter zijn dan andere.

Huib stuurt me een link van Innovation Origins gevestigd in Eindhoven waar informatie te vinden is over de grondtemperatuur op 12 augustus 2022 in de Rotterdamse regio. De luchttemperatuur was ca. 38 graden maar de temperatuur op de grond kan in versteende gebieden oplopen tot 50 graden Celsius. Over Schiedam zeggen ze het volgende:

Tussen de snikhete bedrijventerreinen, karakteristieke havendokken en de meanderende Nieuwe Maas lijkt ook de binnenstad van Schiedam niet bepaald hittebestendig.

De Hortentia's zien er behoorlijk verdroogd uit, Foto: Anke Bodewes

Copyright Jelmer Visser; Innovation Origins

Vooral in de straten bij de Winkelpassage stijgt het kwik tot bijna 47 °C. Akelig hoge waarden voor dit 'koele' deel van Nederland. Het beperkt zich hier ook niet tot winkelgebieden of bedrijventerreinen.

Woonwijken van Schiedam-Oost en Zuid zijn ook duidelijk gemarkeerd met rode vlekken, met grondoppervlaktmetingen die niet bijzonder memorabel zijn, met

48,8°C langs de Rotterdamse Dijk als uitschieter. Dit verschilt tot wel 8 graden met de omstandigheden in de noordwestelijke districten.

Groen en water zijn zichtbare verkoelers en wat dat betreft zitten we rondom de Plantage erg goed, maar dat neemt niet weg dat er werk aan de winkel is in onze stad en regio.

Tekst: Anke Bodewes

Herfst in Augustus, Foto: Anke Bodewes

De 'pukkel' gaat op de schop

Herontwikkeling van het KPN-gebouw

Toen we hier drie jaar geleden kwamen wonen was er een buurtbewoner die naar het KPN-gebouw verwees als 'die pukkel'. De naam is een blijvertje geworden. Het wijst naar de nogal "pokdalige" buitenkant van het oude PTT/KPN-gebouw, vooraan aan de Gerrit Verboon-zijde van de Tuinlaan. Na jaren van grotendeels leegstand is er nu werk in uitvoering te bespeuren.

Het markante uiterlijk van het voorste gebouw komt door de muren van grindbeton, een populair bouw materiaal van de jaren '70. Eraan vast zit een deel opgetrokken uit roze baksteen en erachter staat een veel ouder pand. Al jaren gebeurt er weinig tot niets op het terrein. Af en toe staat er een bestelbusje en verdwijnt er een monteur het enorme pand in. Vlak voor en net na de zomervakantie was het er echter ineens een drukte van belang. De bestelbusjes werden grote werkmanbussen, inclusief een klein leger werkmannen en een tweedaags orkest van steen- en betonslijpen. Voor de direct omwonenden een totale verrassing.

Loze ruimte

Navraag bij de betreffende werkmannen leverde niet heel veel op. Tot er een meneer met tekeningen rondliep

die ons wel wat kon vertellen. Een kleine tijd later zat er ook een brief met uitleg in de bus. Wat bleek? De pukkel gaat inderdaad flink op de schop: er komt nieuwbouw op die plek. Pandeigenaar KPN is al geruime tijd bezig haar netwerk te moderniseren. Daarbij is een gebouw van de huidige grootte al lang niet meer nodig, al staat er momenteel nog allerlei apparatuur in het Tuinlaanpand. Het bedrijf verwacht af te kunnen met een "mini-huisje" ter grootte van 3 x 9 m² (zie kader).

Mini nieuwbouw

Dat nieuw-te-bouwen onderkomen komt los te staan van de huidige bebouwing, aan de rechterzijde van het perceel. Daarvoor moesten en moeten wel allerlei kabels verlegd worden, wat de oorzaak was van de reuring in juni en juli. De straatstenen gingen weg, geulen werden gegraven. Meer mensen dan ooit liepen in en uit de oude telefoon- en telegraafcentrale. De twee 'onuitgenodigde gasten', die al geruime tijd in de telegraafcentrale bleken te overnachten, werden vriendelijk doch dringend verzocht naar elders te verkassen.

Het grote gebouw

Het hele perceel is in de tijd van de kredietcrisis al

Voorkant KPN-gebouw, Foto: Anja Beverwijk

aangekocht door de Stichting Ouderenhuisvesting Rotterdam. Hoewel men eerst het idee had om de panden te verkopen, is nu het plan opgevat om de gebouwen te herontwikkelen. Daar zijn inmiddels schetsen voor gemaakt, al staat de uitvoering daarvan nog in de kinderschoenen. In het najaar van 2022 is de basis voor het kleine KPN-gebouwtje gelegd. Dat wordt gevolgd door het daarin plaatsen van nieuwe apparatuur en het verplaatsen van huidige verbindingen in de eerste helft van 2023. Op z'n vroegst in het najaar van 2023 zal de huidige telefooncentrale leeg opgeleverd kunnen worden. Wat SOR van plan is qua nieuwbouw, daarover hopen ze de buurt later te informeren. Wordt vervolgd in een toekomstige Plantagekrant dus.

Door Anja Beverwijk

Groot materieel op de binnenplaats van het pand, september 2022, Foto: Anja Beverwijk

Nieuwe KPN-Centrale

Tussen de nieuwbouw en de bestaande gebouwen op dit terrein wordt gedacht aan een binnentuin. Aan de rand van deze tuin wordt een nieuw centrale gerealiseerd, naast de (achter)tuinmuren van de naburige woningen. Architectenbureau 19 het atelier tekende het ontwerp: “De vormgeving van dit gebouw sluit aan op die van de beoogde nieuwe tuin. De gevels zijn uitgevoerd in zorgvuldig gedetailleerd metselwerk in de kleur van de nabijgelegen gebouwen. De penanten geven het karakter van een paviljoen, een follie-achtig gebouw. In de dakrand worden als ornamenten nestkasten ingemetseld. Tussen de penanten worden de gevelvlakken begroeid met klimplanten. Hierdoor sluit het in de toekomst aan op de mogelijke pergola’s van de binnentuin. Een mooie aanvulling op het groene karakter van de buurt.”

Artist impression van het nieuwe gebouwtje van Architectenbureau 19 het atelier

PlantageKids

Interview met Doris

Welke kinderen wonen er in de Plantagebuurt en wat vinden ze leuk? Een interview met Doris, geïnterviewd door Charlotte

Hoe heet je en heb je ook bijnamen?

Ik heet Doris en mijn bijnamen zijn Dolly en Dorrie. Dorrie, dat zeggen de kinderen in mijn klas. Ik heb zelf ook bijnamen voor mijn vader (Pappiepoep) en moeder (Mamoeska Baboeska).

Hoe oud ben je en op welke school zit je?

Ik ben 8,5 jaar en wordt over een maand 9. Ik zit in groep 6 op de Montessorischool in Schiedam. Mijn juffen zijn Melanie en Edith.

Waar woon je en hoe lang woon je hier al?

Lange Nieuwstraat 139, daar woon ik 4,5 jaar.

Waar ben je geboren?

In Rotterdam, ik weet niet in welke straat. Mijn sterrenbeeld is Weegschaal.

Wat is ook alweer de bijnaam als je in Rotterdam bent geboren?

Een stoepeschijter. M'n vader is ook een stoepeschijter en m'n moeder is een haringkop, ze houdt ook veel van onder water duiken dus dat klopt wel.

Wat zijn je hobby's en zit je ook op sport?

Ik zit op hockey en ga misschien op dansen of muziekles. Ik zou graag willen drummen of gitaar willen spelen. Ik vind het leuk om met speelgoed te spelen en met andere kinderen te spelen. Dan speel ik graag vader en moedertje of met poppen en knuffels.

Wil je zelf ergens over vertellen, bijvoorbeeld een hobby, huisdier of passie?

Ik heb twee katten als huisdieren, Otje en Keessie. Otje is een jongen en Keessie is een meisje. Otje is zwart en Keessie is oranje met zwart.

Wat doe je graag als je vrij bent?

Met andere kinderen spelen of op mijn scherm als ze niet kunnen.

Waar wordt je blij van en wat vind je grappig?

Ik word heel blij van Milka chocolade en ik lach heel veel als iemand over een bananenschil uitglijdt.

Wat was gister of vandaag het leukste wat je hebt meegemaakt?

Met Charlotte, Juliette en Maurits eten.

Wat staat er op je bucketlist waar je nog te jong voor bent, maar wat je zeker gaat doen als je oud genoeg bent?

Een disco houden in Supermercado, dan moet je 18 jaar zijn. Of in een eigen huis wonen en dan kan ik zoveel eten en drinken als ik wil. Eigenlijk wil ik ze allebei het liefst.

Als je een dagje iemand anders kon zijn, wie zou je dan kiezen? Waarom?

Otje of Keessie, want dan kan ik kattentaal verstaan en dan weet ik wat ze tegen me zeggen. En je wordt meer verwend met veel knuffels en je kunt altijd naar buiten door het kattenluikje en je hoeft ook niet naar de wc, dan kun je lekker in de tuin.

Wat is de laatste droom die je je kunt herinneren?

Dat we een ja-dag hadden en dat we toen gevraagd hebben of we al het snoep van de supermarkt mochten.

Welk eten zou je iedere dag wel willen eten?

Komkommer, beschuit met hagel en Milka chocolade

Wat is je favoriete moment van de week?

Vrijdagochtend, want dan is juf Edith op school. We hebben vroeg gym en we doen ook veel drama en andere leuke dingen.

Waar zou je heel goed in willen zijn?

Dansen

Wat heb je nieuw geleerd deze week?

1000 dingen, bijvoorbeeld om met mijn nieuwe hockeyteam samen te spelen.

Als je een superkracht kon kiezen, wat zou je dan uitkiezen?

Telekinese, teleportatie en onzichtbaar worden.

Met telekinise kun je zonder iets aan te raken dat bewegen en met teleportatie kun je jezelf in 1 x verplaatsen. Ik zou dan met teleportatie en telekinise mezelf en mijn huis kunnen verplaatsen, bijvoorbeeld naar Spanje.

Als je naar een onbewoond eiland verhuist, wie en wat zou je dan meenemen?

Dolly, mijn vader en moeder, Juliette, Maurits, Charlotte en de ouders en mijn hele huis met alles wat er in zit.

WONEN IN DE PLANTAGE

Wat vind je leuk aan het park?

Ik vind het leuk dat er een speeltuin is en dat er honden mogen komen en spelen.

Waar speel je graag?

Ik speel graag op school.

Als je iets kon toevoegen of veranderen aan het park, wat zou dat dan zijn?

De speeltuin verven in kleuren en een kabelbaan en trampoline erbij zetten.

Heb je een leuk thema voor een feest in de buurt voor de kinderen?

Ik kan niet kiezen tussen twee thema's, snoep en kermis. Bij snoep kun je bijvoorbeeld neplollies in de grond prikken en snoepbarretjes neerzetten. Voor de kermis kan je touwtje trekken en bijvoorbeeld in de zweefmolen.

Wat vond je het leukste evenement in het park, bijvoorbeeld mini food festival, Halloween, krijtwedstijd met koningsdag, vrijmarkt?

Ik vind alles leuk, spulletjes verkopen vind ik wel heel leuk want als je dan iets verkocht hebt dan kun je ook weer andere spulletjes kopen met dat geld.

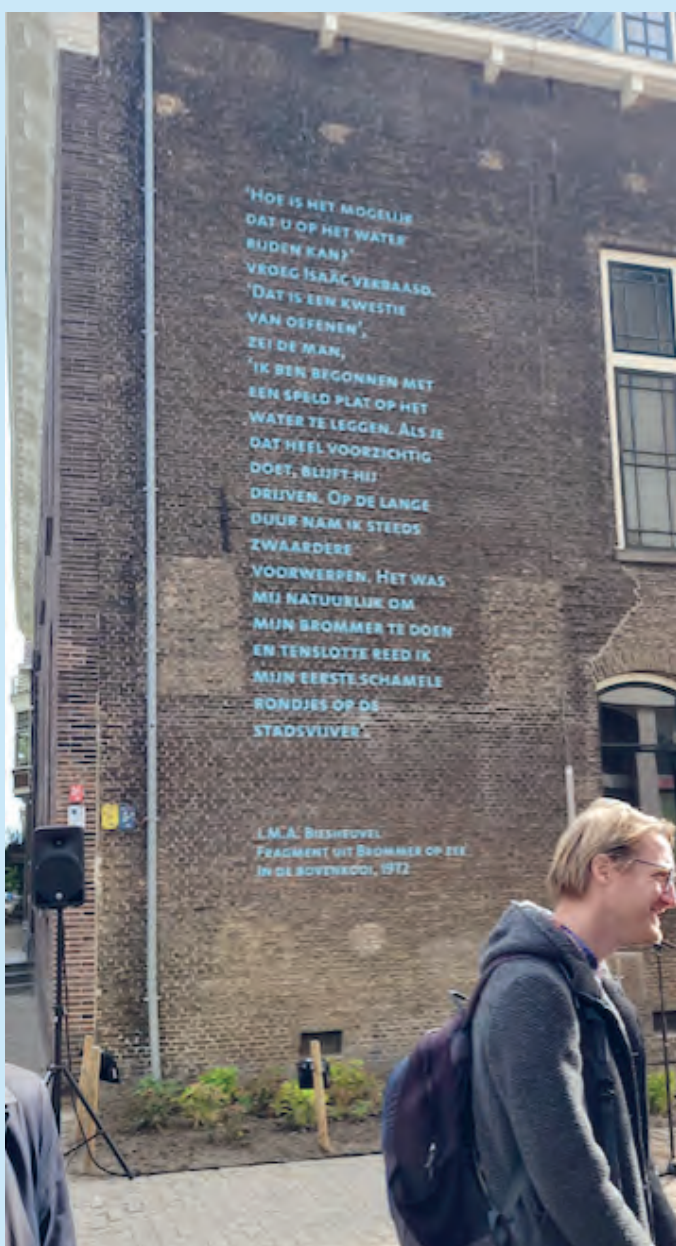
Wie ga jij interviewen voor de volgende krant? Maurits!

Opgeschreven door Mirjam Ott

Woordzoeker - 14x14

D	H	V	S	O	O	R	O	F	T	O	W	E	I
P	A	R	K	K	W	E	U	I	V	S	P	U	F
M	K	U	N	S	T	W	E	R	K	B	G	U	H
Z	G	B	S	G	H	N	N	E	M	E	O	L	B
K	A	S	T	A	N	J	E	B	O	O	M	K	X
J	A	S	P	E	E	L	T	U	I	N	E	T	S
N	E	E	W	O	L	L	A	H	G	J	F	N	V
E	D	E	J	K	N	A	B	W	B	S	I	E	C
N	E	L	E	P	S	N	E	T	I	U	B	M	G
O	S	L	E	G	O	V	X	I	G	N	O	U	O
V	O	E	T	B	A	L	U	R	Z	A	L	N	P
K	O	F	E	P	L	A	N	T	A	G	E	O	C
C	S	D	A	H	L	I	A	T	T	J	E	M	X
O	Q	G	R	A	S	V	E	L	D	O	P	D	L

- BANKJE
- DAHLIA
- KASTANJEBOOM
- PARK
- SPEELTUIN
- BLOEMEN
- GRASVELD
- KUNSTWERK
- PLANTAGE
- VOETBAL
- BUITENSPELEN
- HALLOWEEN
- MONUMENT
- ROOS
- VOGELS

Het gedicht 'Brommer op zee' op het Blauwhuis, Foto: Roel Schagen van Leeuwen

Poëzie in de Plantage

Sinds oktober is de Plantage verrijkt met woordkunst. Op de muur van het Blauwhuis is fragment van een tekst uit het verhaal Brommer op Zee van schrijver J.M.A. Biesheuvel aangebracht. Het verhaal komt uit zijn boek 'In de bovenkooi', Biesheuvels debuut uit 1972. Er is voor deze plek tegen de zijgevel van het Blauwhuis aan de Lange Nieuwstraat 183 gekozen, omdat hier onder andere het voormalige gymnasium was. Hier zat Maarten Biesheuvel een jaar op school. Op 7 oktober 2022 vond de 'onthulling', of eigenlijk meer de officiële toevoeging aan de poëziesamenvatting in Schiedam plaats, door wethouder Cultuur Frans Hamerslag.

Het Literair Gezelschap Schiedam ijvert zich om meer poëzie in de openbare ruimte te realiseren in de stad en wordt daarbij ondersteund door de gemeente. Inmiddels zijn er op meerdere plekken teksten te vinden. Rond de Plantage bijvoorbeeld. Het gedicht aan de onderkant van de Koemarktbrug, een op de muur op Plein Eendragt, in het park 'no thing', en dan nu Brommer op zee. De collectie in Schiedam én de Plantage groeit. Veel schrijvers en dichters hebben een band met Schiedam, Maarten Biesheuvel is de meest bekende.

Maarten Biesheuvel is geboren in Schiedam in 1939 en overleden in Leiden in 2020. Hij kwam ter wereld op de Vlaardingendijk. Toen hij in 1960 in Leiden rechten ging studeren verhuisde hij naar die stad en bleef daar zijn verdere leven wonen, samen met zijn vrouw Eva. Dertig jaar lang in 'Sunny Home'. In 2007 kreeg hij de PC Hooftprijs voor zijn hele oeuvre. Hij vierde zijn tachtigste verjaardag in 2019 nog in de Bibliotheek Schiedam. Een bijzondere avond waar hij het publiek in spanning hield of hij nu wel of niet kwam. Hij kwam en de uiterst fragiel ogende schrijver las zelfs voor uit eigen werk. Lachsalvo's klonken door de ruimte. 'Een meester in absurd cynisme en surreële logica', zo

Maarten Biesheuvel viert zijn 80e verjaardag in de bibliotheek van Schiedam. Deze foto is een van de laatste foto's van Biesheuvel in het openbaar, Foto: Jan van der Ploeg.

*Onthulling tekst Biesheuvel op het Blauwhuis (foto Roel Schagen van Leeuwen): Op 7 oktober werd het fragment uit Brommer op Zee onthuld, dat tegen de zijgevel van het Blauwhuis is geplaatst. Wethouder cultuur Frans Hamerslag houdt een toespraak. De officiële onthulling werd muzikaal omlijst door zangeres Annelies Prins.
Foto: Roel Schagen van Leeuwen.*

omschreef Gerrit Komrij ooit eens als recensent van Vrij Nederland zijn schrijfstijl. Het is mede door zijn humor dat hij bij een groot publiek bekend is. In de korte verhalen die hij schreef, speelde vaak zijn bipolaire stoornis een rol.

In 2019 verscheen 'Een Schiedamse jongen'. Een verhalenbundel met werk van Biesheuvel waarin Schiedam een rol speelt. Een, zeker voor Schiedammers, aantrekkelijk boek met veel herkenbare plekken.

Er zijn veel mensen die een anekdote weten te vertellen over de schrijver. Erik de Bruin schrijft een biografie over Biesheuvel en bij zijn onderzoek ontdekte hij waar Brommer op zee op geïnspireerd is en dat is niet per se het Bijbelse verhaal waarin Jezus over water loopt.

Meer muurteksten?

Niet iedere muur is geschikt, maar mocht je ook graag poëzie op een muur van je huis willen, of een goede plek kennen, laat het weten aan het Literair Gezelschap Schiedam via info@literairgezelschap.nl. In Schiedam kun je een tour maken langs plekken die met Biesheuvel te maken hebben. In de bibliotheek Schiedam is een (gratis) boekje met de route verkrijgbaar en als je daar toch bent, kun je meteen een boek lenen van Biesheuvel!

Tekst: Julia Snickers

Opening Kunst- centrum

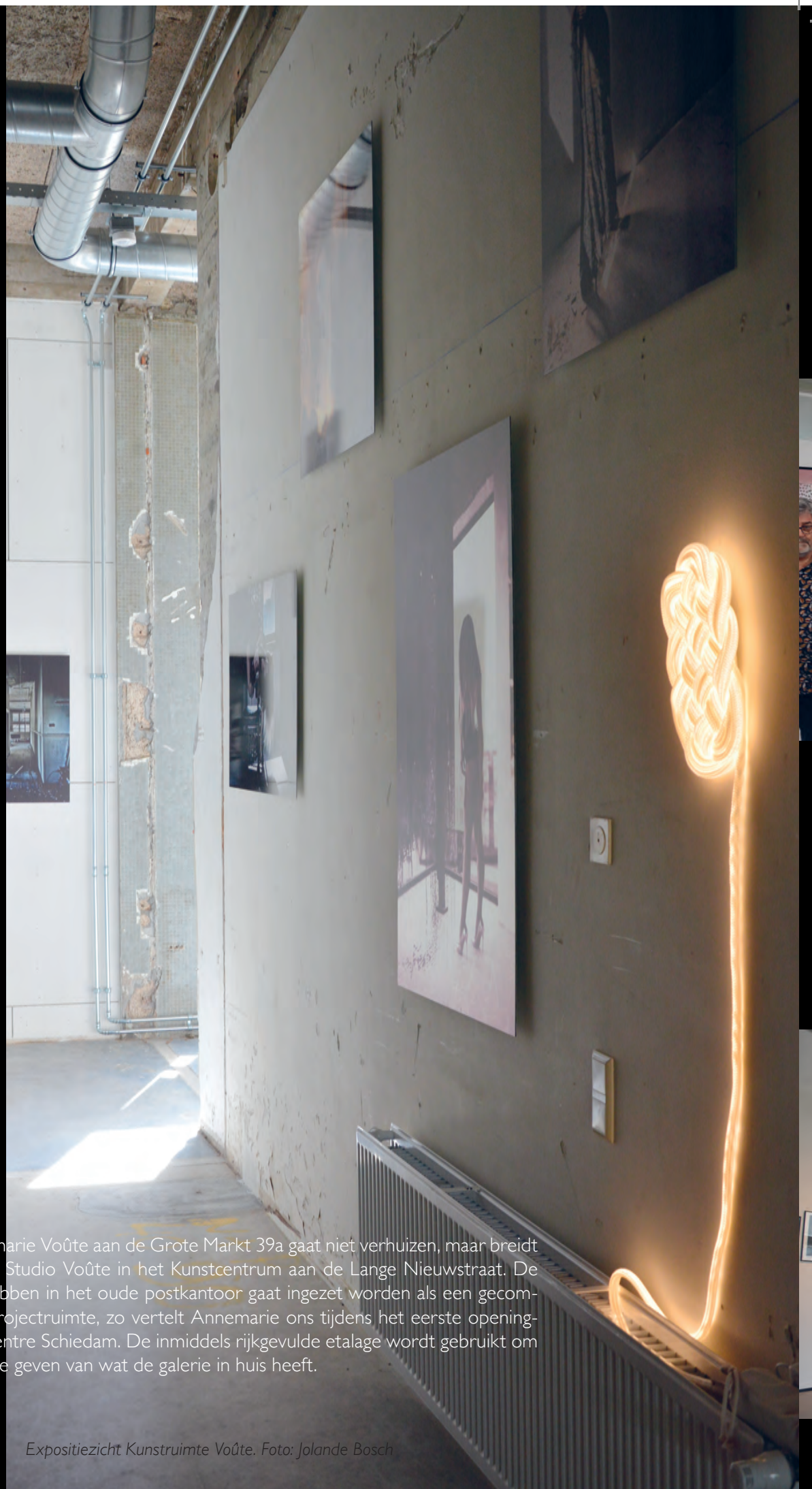
Het zal u niet ontgaan zijn dat het af en toe ineens enorm gezellig is in de plint van het oude postkantoor op de kop van de Plantage. In het pand zijn naast van Meurs Interieurs drie kunstruimtes geopend die zich samen presenteren als Art Centre Schiedam: Art Studio Voûte, Stichting Kunst Werkt en Stichting Tone & Image openden er drie kunstruimtes met elk een eigen karakter. Er zijn regelmatig nieuwe tentoonstellingen, waarover ook in de nieuwsbrieven al eens iets te lezen viel. Bewoners en bestuur hebben inmiddels gebruik gemaakt van speciale kennismakings-opstellingen en tijdens openingstijden bent u allen uiteraard van harte welkom om alle bijzondere werken te komen bekijken.

Art Studio Voûte

Art Gallery Voûte, de

galerie van Edwin en Annemarie Voûte aan de Grote Markt 39a gaat niet verhuizen, maar breidt haar imperium uit met Art Studio Voûte in het Kunstcentrum aan de Lange Nieuwstraat. De ruimte die zij betrokken hebben in het oude postkantoor gaat ingezet worden als een gecombineerde stockruimte en projectruimte, zo vertelt Annemarie ons tijdens het eerste openingsevenement van het Art Centre Schiedam. De inmiddels rijkgevulde etalage wordt gebruikt om voorbijgangers een indruk te geven van wat de galerie in huis heeft.

www.artgalleryvoute.com

Expositiezicht Kunstruimte Voûte. Foto: Jolande Bosch

Stichting Kunstwerkt

Sinds ruim 30 jaar is Stichting Kunstwerkt het podium voor kunstenaars uit Schiedam en regio.

Voorheen gevestigd in Ruimte in Beweging, en daarvoor in Pand Paulus, geeft Stichting Kunstwerkt met haar exposities en evenementen een goed beeld van wat er in de beeldende kunst op dit moment speelt in de ateliers en broedplaatsen van onze eigen stad.

In april werd de nieuwe ruimte ingewijd met de tentoonstelling 'de magie van polaroid' (zie hieronder een foto van de drukbezochte opening waarin en passant de bezoeker ook op magische wijze werd vastgelegd). Inmiddels zijn er daarna al twee andere exposities geweest, de eerstvolgende op de agenda is de expositie 'Fiber Art', met werken van textiel, draad en kunststoffen.

Te bezoeken van 2-16 oktober, do t/m zo 13-17 uur.

Voor meer informatie: www.stichtingkunstwerkt.nl

Stichting Tone & Image

Als voortzetting van de Fotowerkplaats, richt stichting Tone & Image zich met name op muziekfotografie. De exposities worden in opdracht van de stichting vormgegeven door Peter de Raaf (van VIPs International Art) en Wim van Zon (van Music Inspired Art) en geven zicht op de rijke schakering muziekfotografie. Ook is in de tentoonstellingsruimte een studio ingericht, waarin fotografen kunnen werken aan eigen projecten. De stichting wil de ruimte ook benutten voor bijvoorbeeld lezingen, workshops en boek- en cd- presentaties. In haar eerste expositie 'Jazz Divas, Pop Ladies & Rock Bitches' speelt een iconisch beeld van Blondie (Debbie Harry) van Mick Rock een hoofdrol, een foto die je nog steeds maar moeilijk voorbijloopt. Naast haar zijn er nog heel veel andere muzikvrouwen te zien die de muziekwereld veranderd hebben. Nog te zien tot en met 2 oktober.

Voor meer informatie: <https://toneandimage.gallery>

Tekst en Foto's: Jolande Bosch

De Veldkeuken

Op een mooie zomerdag in augustus werd ik hartelijk ontvangen bij Annemieke en Wiebe in hun woning aan Plein Eendragt, om met hen te praten over de houtgestookte militaire veldkeuken uit 1957 van het Oost-Duitse leger. De veldkeuken, ook bekend als goulashkanone, hebben zij sinds 2015.

Een nieuwe hobby

Als reportagemaker heeft Wiebe eens een re-enactment (naspelen van historische gebeurtenis) gefilmd. Daarbij werd voedsel uitgedeeld vanuit een militaire veldkeuken. Er was altijd al interesse in militaire zaken en Wiebe besloot ter plekke om ook goulashsoep uit een veldkeuken te gaan verkopen. Het stel verdiepte zich in veldkeukens om er daarna zelf een aan te schaffen. Een geschikt model uit 1957 haalden zij uit Oost-Duitsland. Er begon een periode van restaureren en onderhoud, waarbij de veldkeuken werd teruggebracht in de originele legergroene kleuren. Daarna werd de veldkeuken feestelijk in gebruik genomen tijdens hun zestigste verjaardagsfeest op het plein. Sindsdien hebben Wiebe en Annemieke op veel evenementen gestaan, eerst met goulashsoep en later met broodjes worst met zuurkool.

Annemieke deelt de hobby van haar man en straalt met haar zilveren pollepel om haar nek in de rol van koksmaatje. Ze verkoopt of deelt uit en haalt veel plezier uit de gesprekken met de mensen. Historische thema-evenementen vinden zij het leukste om te doen.

Al doende leert men

“We wilden op evenementen zoals brandersfeesten soep gaan verkopen, dat hebben we geweten. Het liep van geen kant, helemaal vers gemaakt met rundvlees, paprika, uien, enzovoorts, dus veel voorbereiding. De soep die vervolgens in plastic bakjes ging, was voor veel mensen te heet om staand als snelle snack op te eten. De mensen kwamen wel enthousiast het goulashkanon bekijken, bovendien moest alles vers op locatie voorbereid worden”, vertelt Wiebe. Daarom zijn ze voor de meeste evenementen overgestapt op broodjes rechte (!) worst met zuurkool, dat is makkelijker te organiseren en loopt bovendien beter. Er klinkt nog wel een beetje teleurstelling door bij Wiebe en Annemieke dat de authentieke en verse goulashsoep, waar de veldkeuken zijn bijnaam aan heeft te danken, moeilijk uitvoerbaar is.

Verzameling model veldkeukens

Wiebe en Annemieke

Sommige mensen kennen Wiebe vast nog van zijn werk voor Look-tv (inmiddels Schie tv) en Pop-up tv. In 10 jaar tijd maakte hij onder de naam Broodkast ongeveer 800 reportages en stond daarbij zelf achter de camera. Annemieke heeft met veel plezier in de bibliotheek van Rotterdam gewerkt. Dit past goed bij haar brede interesse en liefde voor lezen en documentaires. Samen wonen ze sinds 1989 aan het Plein. Aan de veldkeuken is Wiebe de chef-kok, hij zorgt voor de voorbereidingen en achteraf zorgt hij ervoor dat alles weer netjes gestald wordt.

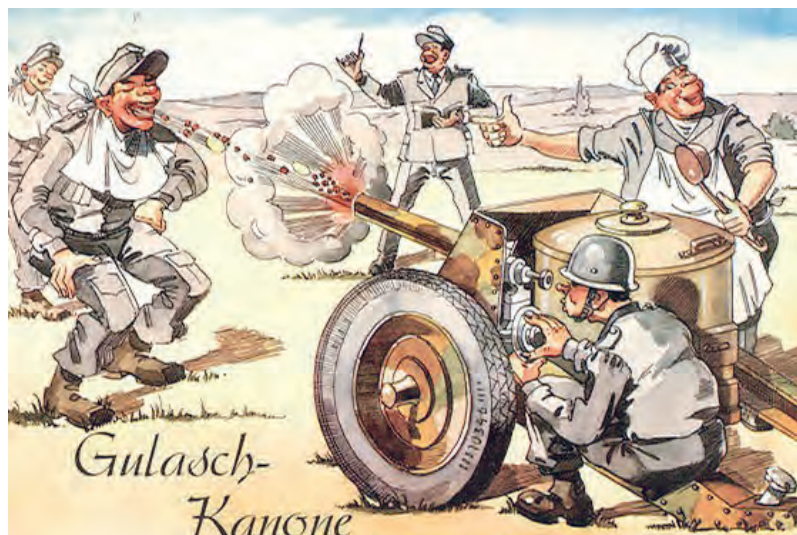
Goulash kanone

Tijdens oorlog werd vanuit de veldkeuken vaak goulash-soep uitgedeeld aan de soldaten en soms ook aan de plaatselijke bevolking. Wanneer de veldkeuken vanuit de lucht gezien werd, leek het op een kanon door de hoge schoorsteen op de keuken, zo is de naam tot stand gekomen.

De keuken van Wiebe en Annemiek is nooit in een oorlog gebruikt. Dit type veldkeuken bestond wel in de Eerste en Tweede Wereldoorlog, maar dan niet met rubberbanden, de keuken werd verplaatst met behulp van paarden. Wiebe weet veel van de historie van de veldkeukens af en heeft naast een grote beeldcollectie ook een verzameling schaalmodellen die vroeger als speelgoed dienden. Tijdens de evenementen waar ze staan, leren ze bovendien ook veel van bezoekers die een praatje maken.

In zijn werk

Tot slot krijg ik een rondleiding rondom de veldkeuken, bestaande uit drie pannen van verschillende afmeting, met onder iedere pan een houtvuurkachel en alle aange-

Beelden en foto's: Wiebe Hoogeveen

Foto's links en rechtsonder: Wiebe en Annemiek in hun outfit met de 'kanone'; Boven: striptekening uit het archief van Wiebe.

sloten op de schoorsteen. De grootste ketel van 100 liter hebben ze nog nooit gebruikt. In de 50 liter ketel met een tapkraan waar het leger vroeger koffie uit tapte, worden nu de worsten verwarmd. De zuurkool wordt in een kleinere bak warm gehouden. Het hout haalt Wiebe overal en nergens vandaan, bijvoorbeeld uit containers langs de weg. Ze komen in het hele land met de veldkeuken, vaak in de buurt van de Utrechtse Heuvelrug, waar ze een vakantiehuisje hebben, maar ook in Schiedam kun je ze tegenkomen en natuurlijk kun je ze ook inhuren voor een feest of evenement.

Tekst: Mirjam Ott

Zorg voor de stad

NV IRADO
Fokkerstraat 550
3125 BE Schiedam
telefoon 010-262 1000
e-mail info@irado.nl
www.irado.nl

Compleet naar wens

irado

Colofoon

Lidmaatschap

U kunt lid worden van belangen- en bewonersvereniging de Plantage voor 20 euro per adres per jaar.

Bestuur

(vacant) (voorzitter)
Riet Zuiderweg-Menu (secretaris), Tuinlaan 92
Rob van Putten (penningmeester)
Judith Rietveld (lid)
Rogier Brans (lid)

Welkom

Cock Janse (cockjanse@kpnmail.nl)

Secretariaat

info@plantagebewoners.nl

Redactie

plantagekrant@outlook.com
Anke Bodewes
Tosca Vissers
Mirjam Ott
Anja Beverwijk
Weke Ilik (tekstcorrectie)
Jolande Bosch (vormgeving)
Druk: Magneet Communicatiecentrum (Schiedam)

Ruimtelijke ordening

Tosca Vissers (mail@toscavissers.nl)

Hanging baskets

Jan Meeuse (j.chr.meeuse@planet.nl)
Judith Rietveld (rienv866@planet.nl)

Overige telefoonnummers

Irado Afval & openbare ruimte: 010-2621000
Groenvoorziening Chris Smit: 010-2621000
Geluidsoverlast/Milieuverontreiniging
DCMR meldkamer: 0888-333 555
Havendienst Binnenvaartschepen: 010-6315301
Politie Wijkteam Zuid: 0900-8844

De Plantagekrant is het informatie- en ledenblad van belangen- en bewonersvereniging 'De Plantage'. De inhoud geeft niet voetstoots de meningen/standpunten van de vereniging en/of haar bestuur weer.

Oud Papier

De oude kranten in onze buurt worden opgehaald door Irado in samenwerking met de Sint Jozefschool. De opbrengst wordt o.a. gebruikt voor de aanschaf van nieuwe schoolboeken.

Steun dit initiatief door uw oud papier elke tweede donderdag van de maand, met uitzondering van feestdagen, in kartonnen dozen buiten te zetten.

De krantenactie wordt van tevoren aangekondigd d.m.v. een flyer in uw brievenbus, maar zet het ook in uw agenda of plak een reminder op de koelkast.

Agenda

KERSTBORREL

De kerstborrel zal plaatsvinden op 18 december 2022, de uitnodiging hiervoor volgt via de nieuwsbrief.

Geen 18, geen alcohol. Geniet, maar drink met mate.

DUTCH COFFEE MET KARAKTER

Speciale blend van gelagerde granen-eau-de-vie

De bijzondere combinatie van KETEL 1 Matuur en sterke hete koffie met koele room is een ware smaaksensatie. Een échte Hollandse koffie met een eigenzinnig karakter.

Verwarm een hittebestendig glas voor met heet water. Schep twee theelepels bruine suiker in het glas. Voeg 35 ml KETEL 1 Matuur toe. Schenk er sterke, hete koffie bij. Roer een paar keer om. Laat de slagroom voorzichtig op de koffie glijden tot het glas precies gevuld is.

KETEL 1
Jenever

EEN VERHAAL APART
KETEL1.NL